

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1000 София, бул. "Княз Александър Дондуков" №52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 3099

X 20-00-1/2.4.2020.

Изх № ЦУ на НАП

ДО
ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ
НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ
ЗА ПРИХОДИТЕ

.....

КОПИЕ: ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И
ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНА
ПРАКТИКА”

ОТНОСНО: Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2020 г. (обн. ДВ, бр. 99 от 17.12.2019 г.) и Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2020 г. (обн. ДВ, бр. 99 от 17.12.2019 г.)

Във връзка с прилагане на осигурителното законодателство, свързано със задължителните осигурителни вноски и вноските за фонд ГВРС, изразявам следното становище на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 от *Закона за Националната агенция за приходите*:

1. Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване (ЗБДОО) за 2020 г.

С чл. 9 от ЗБДОО за 2020 г. са определени следните размери на месечния осигурителен доход:

1.1 Минимален месечен размер на осигурителния доход през календарната година по основни икономически дейности и квалификационни групи професии съгласно Приложение №1 към чл. 9, т. 1 от ЗБДОО за 2020 г.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

При определянето на минималния месечен размер на осигурителния доход през календарната година по основни икономически дейности и квалификационни групи професии съгласно Приложение №1 и за 2020 г. е необходимо да се има предвид следното:

- минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които съгласно условията на трудовия договор работят при непълно работно време или непълен месец, се определя пропорционално на законоустановеното работно време, съответно на пълния брой на работните дни през месеца (Забележка №1 от Приложение №1 към чл. 9, т. 1 от ЗБДОО за 2020 г.) .

- минималният осигурителен доход за работниците и служителите, които работят в специализирани предприятия, трудово-лечебните бази и кооперациите на хората с увреждания, съгласно Закона за хората с увреждания, се определя в размер 50 на сто от минималния осигурителен доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професия (Забележка №2 от Приложение №1 към чл. 9, т. 1 от ЗБДОО за 2020 г.);

- осигурителят определя основната икономическа дейност съобразно преобладаващия брой заети лица по трудови правоотношения. Определянето на групата професии се извършва по структурата на Националната класификация на професиите и длъжностите – Приложение 2 към Заповед №РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика.

Когато осигурителят осъществява две или повече икономически дейности, основната му икономическа дейност се определя от дейността, в която са заети най-голям брой лица, работещи по трудово правоотношение. В този случай при определянето ѝ не се вземат предвид работниците и служителите, които са общофункционално свързани с всички дейности на осигурителя. При равен брой работещи по трудови правоотношения в отделните дейности основната икономическа дейност на осигурителя се определя по негов избор (Забележка №3 от Приложение №1 към чл. 9, т. 1 от ЗБДОО за 2020 г.).

- минималният осигурителен доход не се прилага за общинските съветници, работниците и служителите в бюджетните предприятия по смисъла на §1, т. 1 от допълнителната разпоредба на *Закона за счетоводството* и за избраните управител, контролър, касиер и членовете на управителния и контролния съвет на етажната

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

собственост по *Закона за управление на етажната собственост* (Забележка №4 от Приложение №1 към чл. 9, т. 1 от ЗБДОО за 2020 г.).

1.2. Минимален месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица – 610 лв. (чл. 9, т. 2 от ЗБДОО за 2020 г.).

1.3. Минимален месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители – 420 лв. (чл. 9, т. 3 от ЗБДОО за 2020 г.).

1.4. Максималният месечен размер на осигурителния доход за 2020 г. не е променен спрямо 2019 г. и остава в размер на 3000 лв. (чл. 9, т. 4 от ЗБДОО за 2020 г.).

1.5. Размерът на осигурителната вноска за фонд „Трудова злополука и професионална болест“ (ТЗПБ) по групи основни икономически дейности за 2020 г. е определен съгласно приложение №2 към чл. 14 от ЗБДОО за 2020 г. За някои групи икономически дейности осигурителната вноска за фонд ТЗПБ за 2020 г. е увеличена, а за други е намалена спрямо 2019 г.

Групи икономически дейности, за които осигурителната вноска за фонд ТЗПБ за 2020 г. е намалена:

Код КИД 2008	Наименование на икономическа дейност КИД 2008	% вноска	
		2019 г.	2020 г.
3	Рибно стопанство	0,5	0,4
20	Производство на химични продукти	1,1	0,9
25	Производство на метални изделия, без машини и оборудване	1,1	0,9
35	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	0,9	0,7
63	Информационни услуги	0,7	0,5
88	Социална работа без настаняване	0,7	0,5

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Групи икономически дейности, за които осигурителната вноска за фонд ТЗПБ за 2020 г. е увеличена:

Код КИД 2008	Наименование на икономическа дейност КИД 2008	% вноска	
		2019 г.	2020 г.
6	Добив на нефт и природен газ	0,5	0,7
14	Производство на облекло	0,4	0,5
15	Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	0,4	0,5
21	Производство на лекарствени вещества и продукти	0,7	0,9
36	Събиране, пречистване и доставяне на води	0,7	0,9
39	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	0,9	1,1
51	Въздушен транспорт	0,5	0,7
56	Ресторантьорство	0,4	0,5
59	Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика	0,4	0,5
79	Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации	0,4	0,5
80	Дейности по охрана и разследване	0,5	0,7
99	Дейности на екстериториални организации и служби	0,4	0,5

Запазват се размерите и разпределението на осигурителните вноски и през 2020 г. за фонд „Пенсии“, фонд „Пенсии“ за лицата по чл. 69 от КСО, фонд „Общо заболяване и майчинство“, фонд „Безработица“ и Учителски пенсионен фонд. Без промяна през 2020 г. са и размерите на осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване в универсален и професионален пенсионен фонд.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

1.6. На основание чл. 15, ал. 1 от закона за 2020 г. не се внасят вноски за фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите".

2. Промени в Кодекса за социално осигуряване (в сила от 01.01.2020 г.)

С §3 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗБДОО за 2020 г. са направени следните изменения и допълнения в КСО, свързани с функционалната компетентност на органите по приходите:

2.1. Допълнени са т. 4 на чл. 4а, ал. 6 и т. 3 на чл. 6, ал. 11 от КСО. С направените допълнения изрично се посочва, че осигурителният доход на лицата, които се облагат по реда на чл. 26, ал. 7 от *Закона за данъците върху доходите на физическите лица*, се включва при ограничаване на осигурителния доход до максималния месечен размер за лицата по чл. 4 или чл. 4а от КСО, които получават доходи от дейности на различни основания.

2.2. Органите по приходите следва да имат предвид, че с направеното изменение на чл. 5, ал. 7, т. 1 на КСО е въведено задължение за осигурителите да съхраняват за срок 50 години, считано от 1 януари на отчетния период, следващ отчетния период, за който се отнасят, ведомости за заплати, трудови договори, допълнителни споразумения, заповеди за назначаване, допълнителни споразумения/заповеди за преназначаване, заповеди за ползван неплатен отпуск общо над 30 работни дни в една календарна година, заповеди за прекратяване на трудови или служебни правоотношения. Документите се съхраняват по реда, определен в *Закона за Националния архивен фонд*.

2.3. В чл. 9а е допълнена ал. 3 и е отменена ал. 6. Допълнението в ал. 3 заменя разпоредбата на ал. 6, като изрично е уточнено, че вноските са изцяло за сметка на лицата и се изчисляват към датата на внасянето им в размера, определен за фонд "Пенсии" за лицата, родени преди 1 януари 1960 г., върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със ЗБДОО за съответната година.

2.4. Прецизиран е текста в изречение първо на чл. 158 от КСО, като изрично се определя, че осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване се внасят в сроковете за внасяне на вноските за държавното обществено осигуряване, определени с разпоредбите на чл. 7 от кодекса.

3. Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2020 г.

3.1. Съгласно чл. 2 от *Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2020 г.* (ЗБНЗОК) задължителната здравноосигурителна вноска е в размер 8 на сто, като размерът на вноската се запазва спрямо 2019 година.

3.2. С §13 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2020 г. е направено изменение в чл. 40, ал. 1, т. 1, буква „в“ от ЗЗО съгласно което думите „едновременно с осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване“ се заменят с „в сроковете по чл. 7 от Кодекса за социално осигуряване“. Направената промяна цели прецизиране на разпоредбата с оглед избягване на противоречиво тълкуване по отношение на сроковете за внасяне на задължителните здравноосигурителни вноски.

3.3. При прилагане разпоредбите на *Закона за здравното осигуряване* (ЗЗО) през 2020 г. е необходимо да се има предвид и следното:

3.3.1. На основание чл. 40, ал. 4а от 1 януари 2020 г. здравноосигурителната вноска за лицата по чл. 40, ал. 3 (осигурени за сметка на държавния бюджет) от същия закон се внася върху 75 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, т. е. върху сумата 457,50 лв.

3.3.2. При определяне на дохода, върху който се внасят здравноосигурителни вноски за лицата по чл. 4, ал. 1 и ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО (самоосигуряващи се лица), се има предвид осигурителният доход, върху който се дължат осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване.

3.3.3. Лицата по чл. 40, ал. 5 от ЗЗО, във връзка с чл. 9, т. 2 от ЗБДОО за 2020 г. от 1 януари 2020 г. внасят здравноосигурителни вноски върху осигурителен доход не по-малък от 305 лв. (половината от минималния размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица).

4. Други промени в ЗЗО:

4.1. С определения със ЗБДОО за 2020 г. минимален размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица (610 лв.) е обвързан осигурителният доход за здравно осигуряване при неплатен отпуск, при неработоспособност поради болест, бременност и раждане, при отпуск за отглеждане на малко дете по реда на чл. 164, ал. 1 и ал. 3 от КТ и при осиновяване на дете до 5-годишна възраст по реда на чл. 164б, ал. 1 и ал. 5 от КТ.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

4.2. С §18 от ПЗР на *Закона за хората с увреждания* (ЗХУ) (Обн. ДВ. бр. 105 от 18 декември 2018 г.) в сила от **1.01.2020 г.** текстът на чл. 40, ал. 3, т. 9 от ЗЗО се изменя като думите „със загубена работоспособност над 90 на сто, които постоянно се нуждаят от чужда помощ“ се заменят със „с 50 и над 50 на сто вид и степен на увреждане или с трайно намалена работоспособност с определена чужда помощ“. Промяната е в съответствие с новия ЗХУ.

5. Необходимо е да се отбележи, че през 2020 г. за лицата, които определят окончателен размер на осигурителния доход по реда на чл. 6, ал. 9 от КСО и чл. 40, ал. 1, т. 2 и ал. 5 от ЗЗО за **2019 г.**, няма промяна по отношение формирането на годишния осигурителен доход в Таблица 1 и Таблица 2 от Справката за окончателния размер на осигурителния доход, спрямо 2018 г.

Към настоящото становище е приложена таблица за размера и разпределението за 2020 г. на осигурителните вноски за ДОО, ДЗПО, здравно осигуряване и Учителски пенсионен фонд по осигурени лица.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Таблица за размера и разпределението за 2020 г. на осигурителните вноски за ДОО, ДЗПО, здравно осигуряване и Учителски пенсионен фонд по осигурени лица.

2.1.2020 г.

X

Г. ДИМИТРОВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА НАП
Signed by: Galyna Penkova Dimitrova

